

MI
MLADI

BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 18 DIN, NEDIJAŠKA 36 DIN, PODPORA VEČ KOT 36 DIN. — POSAMEZNA ŠTEV. 75 PAR. UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, POLJANSKA C. 4. (ALOJZIJEVIŠČE). — ČEK. RAČ. ŠT. 16.078.

LETO V.

LJUBLJANA, PETEK 24. JANUARJA 1941.

ŠTEV. 20.

NACIONALIZEM IN
INTERNACIONALIZEM

BOJ MED OBEMA

Naše 20. stoletje nosi pečat ogorčene borbe med nacionalizmom in internacionalizmom. Pred zadnjo svetovno vojno l. 1914. je ideja nacionalizma skoro uničila internacionalizem, po svetovni vojni pa, v kateri je pretirani nacionalizem prišel na slab glas, je internacionalizem zopet zmago-slavno dvignil glavo in se izrazil deloma v komunizmu, deloma pa v »Zvezi narodov«.

Toda nekatere krivice, ki jih je ta internacionalizem zagrešil, so povzročile, da je nacionalizem znova buknil na dan, najprej v Italiji kot fašizem in nato v Nemčiji kot narodni socializem.

Seveda ta medsebojna borba obojemu škoduje in ne bo preje miru med njima, dokler se ne bosta sporazumela. Po tolikih bridkih izkušnjah bi bil že čas, da človeštvo spozna, da spadata nacionalizem in internacionalizem skupaj in da je le v njuni spojitvi mogoč pravi napredek, kakor to zahteva tudi naša vera.

DOBRI NACIONALIZEM

Nacionalizem je sam po sebi dober in svet. Popolnoma naravno je, da ljubimo najprej sebe, nato družino in končno svoj narod in domovino. To je naravni organični red. Toda, kakor je poedinec po svoji naravi ustvarjen za družinsko skupnost, tako so tudi posamezni narodi prirodno povezani in po božji volji name-

njeni za veliko organično celoto vsega človeštva.

Tako je že veliki španski mislec Suarez S. J. zapisal:

»Res je, da vsaka država tvori sama po sebi dovršeno celoto, res je pa tudi, da je vsaka taka celota obenem člen tiste skupnosti, ki ji pravimo človeški rod.«

ZLI NACIONALIZEM

Zato deluje proti naravnemu razvoju, kdor postavlja zid ali dela umetne pregrade med posameznimi osebami ali med posameznimi narodi. Še slabše je, če stranka na eni strani zidu pripoveduje izmišljene strahovitosti, ki da se dogajajo na drugi strani.

In pretirani nacionalizem baš od tega živi. Pri drugih vidi le zlo, pri sebi samo dobro. Njegov narod je najboljši, njegov jezik najbolj zvočen in mišljenje najbolj točno. Gotovo je tak nacionalizem, ki vse, kar je njegovega, in tudi zločine, opravičuje, in vse, kar je tujega, graja, nestrpen in poguben. Mati mu je ošabnost ali nevednost, sestre pa sta mu krivica in mrznja.

NACIONALIZEM NE
OPRAVIČUJE ZLOČINOV

Rekli smo že, da vsak pameten človek ve, da je treba svoj narod najbolj ljubiti. Vsakomur je lastna mati najljubša in vsak narod ima svoje odlike. Zato je ljubezen do naroda dobra, dokler ne pride v opreko s skupnim ciljem — obćim dobrim vsega človeštva.

Jasno pa je, da je neumno proglati krivico za pravico, zločin za krepost, kadar je prizadet lastni narod. To je narodni egoizem, ki je stokrat nevarnejši kakor egoizem poedinca. Tak nacionalizem je poganski in barbar-ski.

Vsak poedinec in vsak narod ima pravico do svoje časti in do svojega dobrega imena. Star je izrek: »Tuje spoštuj, a s svojim se ponašaj!« Žal pa so ravno pretirani nacionalisti najhujši sovražniki svojega naroda, ker ga hočejo popolnoma odtrgati od ostalega sveta.

TUDI NARODA NE MALIKUJ!

Vsaka doba je imela svojo zmedo in svojega malika, kakor so imeli nekaj Izraelci zlato tele v puščavi. Sedaj je bila to Priroda, sedaj Svoboda, sedaj zopet Umetnost, nato Genij ali Nadčlovek. Preteklo stoletje je prisegalo na Znanost, današnje pa obožuje besede Narod, Država. Pri tem slišimo vedno samo en napev: Moj narod ima prav, ker je moj narod. V imenu tega malika je današnji zločinec jutri že lahko največji narodni junak, samo da je napravil kako večje »narodno delo«, pa brez ozira na to, ali je bil način izvršitve dovoljen ali zločinski.

ZLI INTERNACIONALIZEM
REAKCIJA NA ZLI
NACIONALIZEM!

Kot reakcija na pretirani nacionalizem pa se pojavlja inter-

nacionalizem. Toda tudi internacionalizem lahko zaide v zmote. Kakor napačni nacionalizem privede narod končno do tiranstva, tako napačno pojmovani internacionalizem prezre narodno samobitnost in privede do malika Naddržave ali Človečanstva. Tako tudi pretirani internacionalizem kakor pretirani nacionalizem odvzame človeku to, kar mu ravno daje vrednost: dostojanstvo osebe ter svobodo.

POTREBA PAMETNE IZRAVNAVE

Zato bi morali ljudje spoznati, da spadata nacionalizem in internacionalizem skupaj, da se morata drug drugega dopolnjevati. Krščanstvo nam podaja o tem vprašanju za vse čase jasn nauk. Ono odklanja vse take malike, pa naj se imenujejo ali Človečanstvo ali Rasa ali Narod ali Država in naj se pišejo še s tako veliko začetnico.

NAUK KRŠČANSTVA

Vse te stvari so ustvarjene vrednote, velike vrednote, a nobeni bogovi. Svojo polno vrednost

morejo uveljaviti le, če se drže reda v hierarhiji vrednot in tu je njih mesto brezpogojno pod Bogom. Zato jim tudi nihče ne more bolj škoditi kot tisti, ki njih vrednost pretirava in jih pobožuje.

Za nas katoličane je ta problem jasn, ker nas je Kristus sam poučil, a bolje od njega nas nihče ne more poučiti. On je zvezal našo naravno ljubezen do domovine z dolžnostjo ljubezni do bližnjega.

Kot človek je bil Jezus Izraelc in je z vsem srcem ljubil svojo malo palestinsko domovino, kot Bog pa je prišel rešit ves človeški rod, kajti med vsemi ljudmi in vsemi narodi obstoja globoko edinstvo, vez istega porekla, vez iste narave, vez istega nadnaravnega smotra, odrešenja in sredstev milosti.

SV. PAVEL — PRAVI NARODNJAK

Najlepše je razložil ta krščanski univerzalizem sv. Pavel v listu do Efežanov (4, 4—6): »Eno telo in en duh ste, kakor ste bili poklicani k enemu upanju svojega poklica; en Gospod, ena vera, en krst; en Bog in Oče vseh,

ki je nad vsemi in po vseh in v vseh.«

Ta krščanski univerzalizem — popolno nasprotje nacionalnega partikularizma — se je zdel Judom blaznost in poganom nespetmet. In vendar ta univerzalizem niti malo ne nasprotuje Pavlove mu nacionalizmu, kakor diha iz lista do Filipljanov: »Iz ljudstva Izraelovega sem, iz rodu Benjaminov, Hebrejec od Hebrejcev« (3, 5).

NAJ ZAVLADA DUH SKUPNOSTI IN PRAVICE

Bog je hotel razne narode. Vsak narod, kakor vsak poedinec, ima svojo posebno nalogo, da jo izvrši, a naloga vseh narodov zopet je, da ne pozabijo na glavni cilj: nadnaravno domovino.

Treba pa je, da se bo med narodi pojavil duh skupnosti. Bog je različnim narodom zato dal različne sposobnosti, da jih že ta raznolikost sili k medsebojni pomoči in usovršitvi. Zanimivo je, da ni niti enega poedinca ali naroda, ki bi bil popoln bodisi v znanju, bodisi v kreposti ali moči. Vse to pa nas spominja velike resnice: da je človek zares že po naravi socialno bitje.

MEDICINA V SLUŽBI MISIJONOV

ZDRAVSTVENA IZOBRAZBA MISIJARJEV

Ko misijonarji prihajajo v poganke dežele, ne najdejo tam samo velike duševne, ampak tudi mnogo telesne bede. Bolezni so zaradi zanikarnosti domačinov zelo pogoste in nevarnost okužitve grozi tudi misijonarjem samim. Zato mora biti danes vsak misijonar poučen v osnovnih pojmi zdravilstva. S tem znanjem pa ne koristi samo sebi, ampak še v večji meri domačinom, ki jih potem teh telesnih del usmiljenja lažje pridobi za krščanstvo.

MISIJSKI ZDRAVNIKI

Sistematično sodelovanje misijonarjev in zdravnikov obstoja šele izza časa svetovne vojne. Prvi je na važnost zdravilstva v službi misijonarstva opozoril slavn kardinal Lavigerie. V Evropi je bil misijonski zdravniški inštitut v Würzburgu prvi, ki je l. 1922. začel vzgajati katoliške laike kot zdravnike za misijonske dežele. V 20 letih je poslal ta inštitut že na stotine zdravnikov in zdravnic v vse dele sveta.

L. 1925. je Ana Degel, katoliška

zdravica v Washingtonu, ustanovila »Družbo katoliških misijonskih zdravnic«. Isto leto so Belgijci ustanovili »Združenje zdravnikov — pomočnikov v misijonih«. Namen tega združenja je, da pošlje diplomirane zdravnike za nekaj let v misijonske dežele. Lovanjska univerza je zgradila v Kisantu (Belgijski Kongo) visoko šolo za misijonske zdravnike, ki je namenjena zlasti domačinom.

Drugi misijonski redovi, kakor »Dobre Pastirice« in »Misijonske sestre« v Tutingenu so v svojih kongregacijah odbrali skupine sester, ki se naj bi posvetile misijonski zdravniški službi.

V Holandiji, kjer že od l. 1925. obstoja odbor misijonskih zdravnikov, se je prvi misijonski zdravniški tečaj vršil na rotterdamski univerzi l. 1927. Slični tečaji so se v teh letih vršili tudi v Parizu, Lillu, Glasgowu, Dublinu, Freiburgu (Švica), Bologni, Parmi, Modeni in Neaplju.

EVANGELIJ IN KULTURA !

Cerkev v rednih razmerah sicer prepoveduje duhovnim osebam iz-

vrševati zdravniško službo, toda za misijone je dovolila izjemo, ker se zaveda pomena zdravilstva v službi evangelija. Zato je dovolila, da se ustanovijo nove ženske redovniške kongregacije, ali da se v že obstoječih kongregacijah osnujejo posebne skupine sester, ki hočejo postati misijonske zdravniške sestre. (»Osservatore Romano«, 8. avgusta 1940.)

Iz tega zopet vidimo, kako prinaša Cerkev v poganke kraje skupno z evangelijem tudi kulturo. Ali ni to jasn dokaz za to, da je Cerkev tudi danes to, kar je bila skozi 2000 let: učiteljica neukih, zaščitnica kulture.

VERA IN ZLOČINSTVENOST

Ameriški duhovnik Bistrop je izdelal karto Združenih držav, v kateri je vse tiste pokrajine, ki so brez duhovnikov, označil s sivo barvo.

Slučajno je v istem času izšla kriminološka karta Združenih držav. Obe karti sta se presenetljivo ujemale: zločinstvenost je največja v krajih, ki so brez duhovnikov.

Drobne z univerze

Občni zbor »Zveze strokovnih klubov tehnične fakultete«, ki bi se moral vršiti v soboto 18. t. m., je bil preložen zaradi elitnega plesa gradbenikov na naslednjo soboto. Od vseh fakultet se še edino na tehniški fakulteti niso vršile volitve v fakultetno predstavniško organizacijo. V »Zvezi strokovnih klubov teh. fakultete« ne volijo vsi tehniki, ampak samo delegati posameznih strokovnih klubov (montanističnega, arhitektskega, gradbeniškega i. t. d.).

*

»Slovenski klub« levičarska organizacija ljubljanskih akademikov je priredila v ponedeljek 20. t. m. sestanek s predavanjem »Reforma naših šol«. Naslovi predavanj »Slovenskega kluba« komunističnih krinkanj vajenemu človeku marsikaj povedo. Lani n. pr. so imeli na sporedu predavanje »Taktika in strategija organizacije«.

*

Komunisti z univerze imajo zadnje dni veliko dela s sovjetskim filmom »Peter in Katarina«, da ga ščitijo pred morebitnimi »klerikalnimi« in »fašističnimi« presenečenji. Prav pridno zahajajo k predstavam; nekateri kar po večkrat, dvakrat in celo trikrat na dan! Pri izhodu ven in pri vhodu spet noter. Obenem tudi pridno agitirajo med vsemi sloji za obisk tega »velefila«. Nek neki popoldanski predstavi je nek komunistični gigril pripeljal vrsto neverjetno razčepanih ljudi, kot jih v Ljubljani ni videti. Tudi kontrolo nad tem, kdo je pri predprodaji kupil vstopnice, so prav pazljivo izvajali.

*

Akcijski odbor za Društvo prijateljev Sovjetske Rusije je predložil svoja pravila in prošnjo za ustanovitev univerzitetnemu senatu. Izdal je tudi letak, v katerem poziva k sodelovanju tudi tiste tovariše, ki prošnje za ustanovitev niso podpisali. Značilno za rdečo taktiko je, da je med predlagatelji društva večina takih, ki jim nihče ne bi mogel očiti pripadnosti k komunizmu.

HRVATSKI „MLADI BORCI“

„NAŠ PUT“

15. decembra je izšel novi list hrvatske dijaške Katoliške akcije »Naš put«. Izhaja vsakega 15. v mesecu. Izdaja ga Biskupijsko okružje Hrvatske Katoličke Đačke Omladine (Predstavnik: S. Krčmar, stud. prava).

V uvodniku: »Oni, koji uživaju i koji se žrtvuju« napovedujejo naši hrvatski katoliški bratje boj uživanja i žrtve. Ob zgledu Francije, ki jo je uničila brezmejna uživanja i žrtve, se hočejo učiti. Tudi hrvatski narod bo leha na kugi uživanja i žrtve. Davek na ponočna pijančevanja po zagrebških lokalih in barih prinaša mestni občini zagrebški od enega lokala za eno noč 10.000 din, a v barih tudi do 25.000 din! Izdatki sami so torej vsaj desetkrat toliko! Proti temu brezmišelnemu naslajanju ob tvarnih dobrinah izpoveduje »Naš put« s svetim Bonaventuro: »Nihče ne bo dosegel sreče, če ne bo šel preko lastnega jaza in se odrekel samemu sebi.«

V članku »Zašto izlazimo?« je očrtan program mladine, ki se zbira v mladih četah Katoliške akcije: vzgoja nove katoliške hrvatske inteligence in odločen boj proti zmotnim naziranjem komunizma, liberalizma in drugih sumljivih »... izmov« »Naša pot... ni močvirna, razrvana... Ona je sodobna, trda kot od kamna. Zgrajena je na moči večno mladega katolištva.« — »Naša pot je obsijana s soncem naše mladostne vedrosti. Po njej bomo šli mladi, ponosni in hrabri.«

List dalje prinaša nadškofa doktorja Stepinca »Poziv na borbu za svetu Hrvatsku«. Pod zaglavjem »Vjerski problemi« je obdelano vprašanje, ali more biti neveren človek pošten.

Priobčeni so odgovori na dijaško anketo na hrvatskem socialnem tednu. Iz njih izvem zanimive podrobnosti iz življenja hrvatskega dijaštva. Nekdo ugotavlja, da imajo čajanke, ki jih prirejajo gimna-

zije, na učenje zelo porazen vpliv. Kolegice se o njih cele tedne pogovarjajo. Marksisti propagirajo čitanje marksista Krize.

Franjo Rubina, slovenskim članom Dijaške kat. akcije dobri znane, je napisal daljši informativni članek o ekonomsko komercialni visoki šoli. List ima v načrtu serijo člankov o visokošolskem študiju, ki naj seznanijo dijače z razmerami na visokih šolah in s pogoji študija ter jim na ta način pomagajo pri izbiri pravega poklica.

Ravno tako ima list v načrtu vrsto člankov o dijaštvu drugih dežel. To pot je priobčen članek o kitajski šoli, ki je preveden iz prvega letnika »Borcev«. J. K. je napisal socialno noveleto iz dijaškega življenja »Popravak iz njemačkoga«.

V rubriki »Organizacijski problemi« je izšel članek »Vrlo cijenjeni gospodin Svesam«. V tekočem in kramljajočem stilu je razloženo organizacijsko načelo »Vse sam«, je znamenje nesposobnosti za vodstvo. Proti Svesamom, ki ovirajo razvoj organizacij, se je treba boriti s smotno delitvijo dela, z delitvijo odgovornosti in z vzgajanjem pomočnikov. — Z drobnimi novicami iz dijaškega življenja in knjižnimi poročili je izpolnjena prva številka »Našeg puta«.

Mlado gibanje hrvatske dijaške Katoliške akcije, ki zbira okrog »Biskupijskog okružja hrvatske katoličke đačke omladine« v Zagrebu, je z »Našim putem« dobilo svoje lastno glasilo. Tako bo imela hrvatska dijaška Katoliška akcija svoj list, kot ga imata delavska (»Radnička pravda«) in kmetska (»Seljačka omladina«) katoliška akcija. Tisti, ki so razumeli, da je poleg tradicionalnih hrvatskih dijaških organizacij potrebna še nova organizacija Katoliške akcije, bodo tudi razumeli, da je poleg tradicionalnega glasila hrvatskega katoliškega dijaštva »Luč« izšel »Naš put«.

Bratski list toplo pozdravljamo.

Uprava knjižne zbirke »Naša pot«

K U P I

20 izvodov 14. št. »Naše poti«

„TEMELJI ORGANIZACIJ“

Za izvod plača tričetrtinsko ceno 9 din.

Uprava Naše poti in Mladih borcev
Ljubljana Poljanska 4, Alojzijevešče

Lav na otokih

»Posrečiti se nama mora, da bova danes prišla na stražo!«

Vsaj poskusiti je treba. Ali naj gresta k poveljniku? Ne, bilo bi preveč sumljivo, da bi se prostovoljno javila ravno zadnja noč. Treba je napraviti kaj drugega.

Vojaka pošljeta dečka v konjski hlev, da ju tam počaka. To stori rad, saj stoji tam njegova ljubljena, dva lepa serca, ki bi ju najraje vzel s seboj, če bi to ne bila kraja. Lepo bi bilo zbežati na konjih. Škoda, da je Do-sima otok!

Oba krščanska vojaka pa gresta k tovarišema, ki naj bi danes prevzela stražo. Stražiti bi morala od sončnega zahoda do jutra drugega dne. Bila sta tudi dodeljena, da bosta spremljala ujetnika v Sago. Zato jima pač svetujeta, naj to noč prespita.

»Kaj mi daš«, reče eden izmed kristjanov, »če bi namesto tebe šel stražiti? Jaz moram jutri ostati v gradu in spim lahko čez dan.«

Izvrši se pravičen trgovski posel. Kristjan hoče še, da se denar založi pri kakem drugem, da njegov dolžnik jutri ne bo v Sagi. Vojak tudi na to pristane. Drugi vojak, ki je namenjen za stražo, prime drugega kristjana za ramo — saj vsak ve, da sta oba dobra prijatelja — in reče:

»Ali ne bi hotel danes namesto mene prevzeti službo? Dam ti prav toliko!«

S pripombo, da hočeta vsaj sedaj še spati, gresta k mladeniču, mu sporočita svoj uspeh in ga pošljeta v mesto k čolnarju, ki se večkrat vozi v Hirodo in Imari, da mu sporoči, naj bo pripravljen. Čolnar Anesaki je še pogan. Toda pozna kristjane in bi bil v mirnejših časih pač že krščen. Pozna tudi načrte za beg, čeprav mu iz previdnosti nista nič povedala o p. Nakauri. Veselo gre Akira k obali, pride k Anesakiju ter mu reče: »Jakob hoče, da si to noč pripravljen.« Takoj nato zopet odide. Čolnar se prestraši, a se takoj znajde in se veselo smeji ob misli na ljubkega dečka.

Toda kako naj pridejo iz poslopja? Grad sam stoji na visokem temelju, ki je brez sob in brez oken. Na dvorišču stoje vso noč straže, ki preprečujejo beg po tej poti. Akira pa ima že svoj načrt.

V najnižjem nadstropju je soba, ki je prav za prav ječa. Pogosto se je v tej sobi s Kenbokovimi otroki igral viteze. Tam so spravljene verige in železni obroči, bambusove palce in vrvične lestev. Soba leži v kotu. Dve ozki okni prekinjata zid, eno okno je obrnjeno proti morju, pod drugim je suha zemlja. Skozi okno proti morju je baže brez sledu izginilo že mnogo ujetnikov, za katere ni prišla odkupnina. Vrvična lestev to omogoča. Neprijetno je samo to, da je blizu zaprt Haraguro. Toda treba je tudi kaj tvegati.

Tako mine popoldan. Padre-sama je z načrtom zadovoljen. Oditu pa noče brez svetih posod, ki ne smejo ostati v rokah poganov. Zato pokliče stražo, po kateri lahko sporoča kajcoku svoje želje.

»Povejte svojemu gospodu, da bi padre-sama jutri rad daroval sveto daritev svoje vere, zato prosi za svete posode, posodico z vinom in dovoljenje za sveto daritev, kot zadnja milost.«

V preprosti vrečici najde vse nedotaknjeno. Strah pred krščanskimi rečmi je kajcoka zadržal, da jo ni odprl. Nekaj časa po sončnem zahodu sliši, da se menjajo straže. Še nekaj časa mine, nato pogleda neka glava skozi vrata:

»Padre-sama, ali ste pripravljeni?«

Hitro še enkrat vse premislijo, nato se pripravijo na odhod.

Ko pridejo v sobo v kotu, spustijo vrvično lestev skozi okno navzdol. Nihče je ne more videti. Po vrhu pa je še mlaj. Toda kaj bo, če kdo sliši ropot? Zaradi razburjenja se jim zdi šum močnejši kot je v resnici. Končno so tla pod nogami. Akira je prvi spodaj. S seboj nosi padre-samovo vrečko. Padre-sama gre za njim. Tik ob zidu stopa po vrvični lestvi vedno nižje. Končno gresta vojaka in prideta navzdol.

Žal morajo lestev pustiti viseti kot pričo svojega bega. Mimo gradu hitijo po gozdu k čolnu. Vojaka, ki poznata pokrajino, gresta naprej.

V Akiri je ta dogodek povečal misel na beg. Misli na oba krščanska vojaka. Morala bosta seveda igrati glavno vlogo. Ko je slišal Kenbokovo sporočilo o odpotovanju, je Akira takoj poiskal vojaka. Ko ju najde, jima pove, da bo padre-sama jutri prepeljan v Sago. To sta pa vojaka že vedela. Določeni so že bili vojaki, ki naj bi spremljali ujetnika. Ta dva nista bila med njimi, ker sta bila dodeljena grajski posadki. Kaj sedaj? V Sagi niti misliti ne bo več mogoče na beg, če bosta oba kristjana ostala tu. Samo ena možnost je še: pobegniti še to noč!

(Dalje prihodnjik.)

»GREŠNO GNEZDO«

Veličino vsega dela katoliškega duhovnika, ne samo verskega, marveč tudi prosvetnega in socialnega, zna slovenski narod prav ceniti. Da imamo Slovenci v svoji Prosvetni zvezi celo Slovenijo obsegajočo prosvetno in mladinsko organizacijo, da imamo v poslednjo gorsko vas segajočo narodno gospodarsko organizacijo, ki je slovenskega malega človeka rešila oderuškijh pijavk, da je velika večina vseh Slovencev od najvišje inteligence do poslednjega delavca in delavke organiziranih na eni in isti podlagi, v eni skupnosti s središčem v Ljubljani, da smo Slovenci, po številu tako majhen narod, znani pred svetom po svoji visoki narodni kulturi, vse to je neposredno in deloma posredno v veliki meri delo dr. Mahniča in njegovega »Rimskega katolika«, Missie, Jegliča, Kreka in vse naše podeželske duhovščine.

Našel se je pa mož, ki je lep lik slovenskega duhovnika grdo umazal. V »svobodni reviji«, »Dejanje« (št. 9., 1940) beremo med literarnimi prispevki črtico »Grešno gnezdo«, ki je grd pamflet na slovensko katoliško duhovščino. Slovenci že imamo Tavčarjevo »4000« in »Izgubljenega Boga«, ki sicer nista vzbudila kakšnega posebnega odmeva v poznejši slovenski književnosti. Pisatelj »Grešnega gnezda« pa menda misli spet bogatiti našo literaturo s takimi umetninami. Toda duhovnik in njegove okusno vezane pastoralke iz prejšnjega stoletja prav gotovo ne ženejo slovenskih posestev na boben in tudi ljudi na smrtno posteljo ne!

Res umetnina brez primere! Morda bi ne bilo napak, sedaj, ko si nekateri tako zelo žele tesnejših kulturnih stikov z SSSR, če bi avtor »Grešnega gnezda« to svojo veleumetnino poslal VOKS-u v Moskvo.

Narodi, ki niso znali rešiti notranjih bojov, kakor v preteklosti Grki in pozneje Poljaki, so končali v suženjstvu in celo izgubili pravico do zgodovine.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje - Domžale (A. Trontelj).